

Perustietoa Porvoosta

- Porvoossa asui 48 227 asukasta 31.12.2008
- Asukastiheys on 73 asukasta/km²
- Henkilöautotiheys oli 530 ajoneuvoa/1000 asukasta kohden vuonna 2008

Porvoo

Porvoon kaupunki sijaitsee Itä-Uudellamaalla Suomenlahden rannikolla noin 50km Helsingistä itään. Porvoon kaupunki on Itä-Uudenmaan alueen pääkeskus. Kaupungin alue jakautuu keskusta-alueeseen, keskustan lähistöllä oleviin suurempiin asuntoalueisiin kuten Kevätkumpu, Huhtinen, Näsi, Peippola, Hornhattula, Eestinmäki ja Gammelbacka sekä kylätaajamiin ja laajaan maaseutu- ja saaristoalueeseen.

Suunnittelualueen kaavoitustilanne

Suunnittelualueelle on tullut voimaan 24.6.2006 kaupunginvaltuuston hyväksymä osayleiskaava. Kuninkaanportin ja Eestinmäen alueen osayleiskaavasta on tehty luonnos 19.5.2009. Valtuuston päättämän tavoitteen mukaan alueelle tulee sijoittaa mm. kaksi vähittäiskaupan suuryksikköä. Osayleiskaavaa ei voida hyväksyä valtuustossa ennen kun uusi maakuntakaava on tullut voimaan.

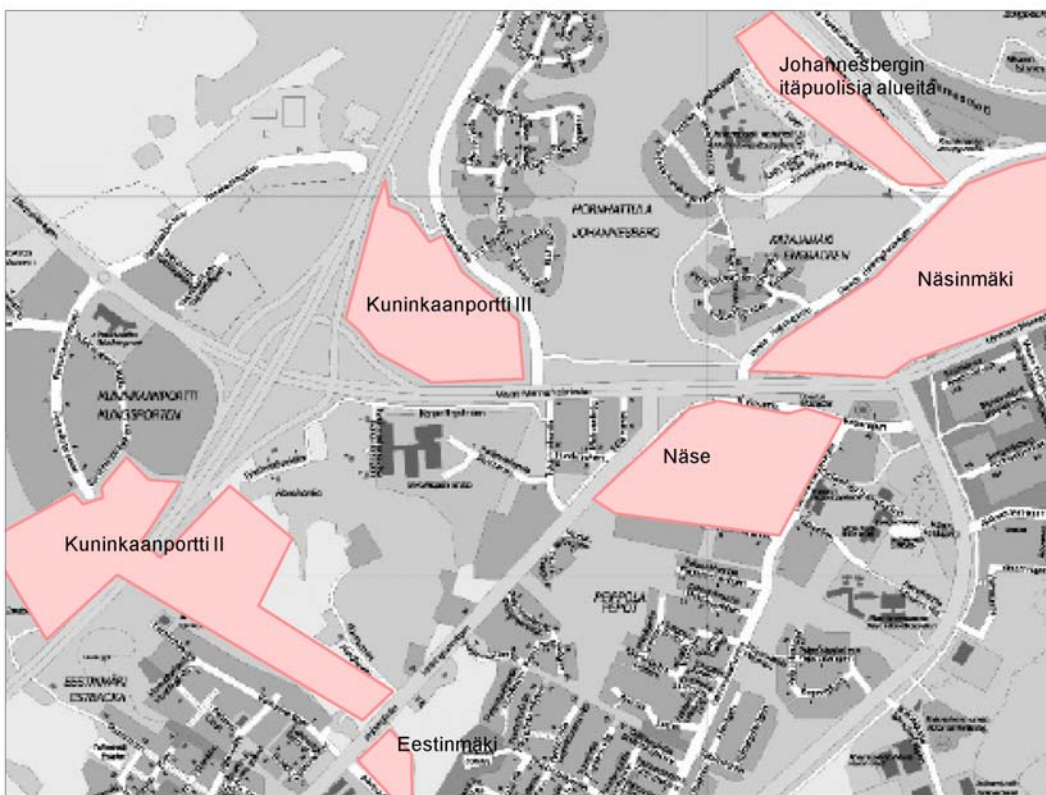
Suunnittelualueella on merkittäviä asemakaava kohteita (kuva 1). Kuninkaanportti III muodostaa puuttuvan osan Kuninkaanportin aluekokonaisuudesta. Alueelle sijoittuu korkeatasoista työpaikkarakentamista (mahdollisesti myös merkittäviä pääkonttorityyppisiä toimintoja) sekä viereisen Hornhattulan asuinalueen lähikauppa.

Tavoitteena on myös laajentaa Kuninkaanportin II nykyistä asemakaavoitettua aluetta luontevasti etelään ja kaakkoon. Kaavoituksen yhteydessä tutkitaan mm. kahden

Porvoo
KUVAT?

vähittäiskaupan suuryksikön eli hypermarketin sijoittamista Kuninkaanportin kaupallisen alueen laajennusosalle. Samalla tutkitaan Ratsumestarinkadun jatkamista valtatie 7:n yli Eestinmäen koillispuolisen peltoaukean kautta Helsingintielle.

Eestinmäen kaavoituksen tavoitteena on uuden korkeatasoisen työpaikka-alueen luominen Helsingintien ja Alkrogintien risteyksen tuntumaan. Johannesbergin itäpuolisilla alueilla asemakaavalla tutkitaan vanhan teollisuusympäristön muuttamista asuinalueeksi. Näsen asuinalueen asemakaava on teknisesti vanhentunut. Näsinmäen alueen kaavassa tutkitaan muun muassa hautausmaan laajentamista ja rakennusten sijoittamista Läntisen Mannerheiminväylän varteen.

Kuva 1. Suunnittelualueen merkittävät asemakaavakohteet.

Joukkoliikenteen tarjonta

Porvoon joukkoliikenne perustuu paikallisliikenteeseen sekä vakio- ja pikavuoroliikenteeseen. Paikallisliikenne on kuntien sisäistä vakiovuoroliikennettä. Vakiovuoroliikenne on normaalia kuntien sisäistä ja kuntakeskusten välistä bussiliikennettä. Pikavuoroliikenne täydentää palveluja tarjoamalla nopeita yhteyksiä isompien kuntakeskuksien väleille.

Porvoon paikallisliikenne hoidetaan neljällä linjalla: 1, 2, 4 ja 5. Suunnittelualueen halki liikennöi linja 4 reitillä Haksi-Tori-Keväkumpu. Linja 4 liikennöi arkipäivisin Torilta Kuninkaan portille pääasiassa tunnin välein klo. 7-21. Linja 4 liikennöi Kuninkaanportilta Torille klo 7-16 välisenä aikana pääasiassa tunnin välein (klo. 9-10 kaksi kertaa tunnissa ja klo. 11 ei kertaakaan). (kuva 2)

Suunnittelualueen ohittaa linja 1 reitillä Hamari-Tori-Sairaala, linja 2 reitillä Tolkkinen-Tori-Huhtinen ja linja 5 reitillä Kerkkoo, Tori ja Kilpilahti.

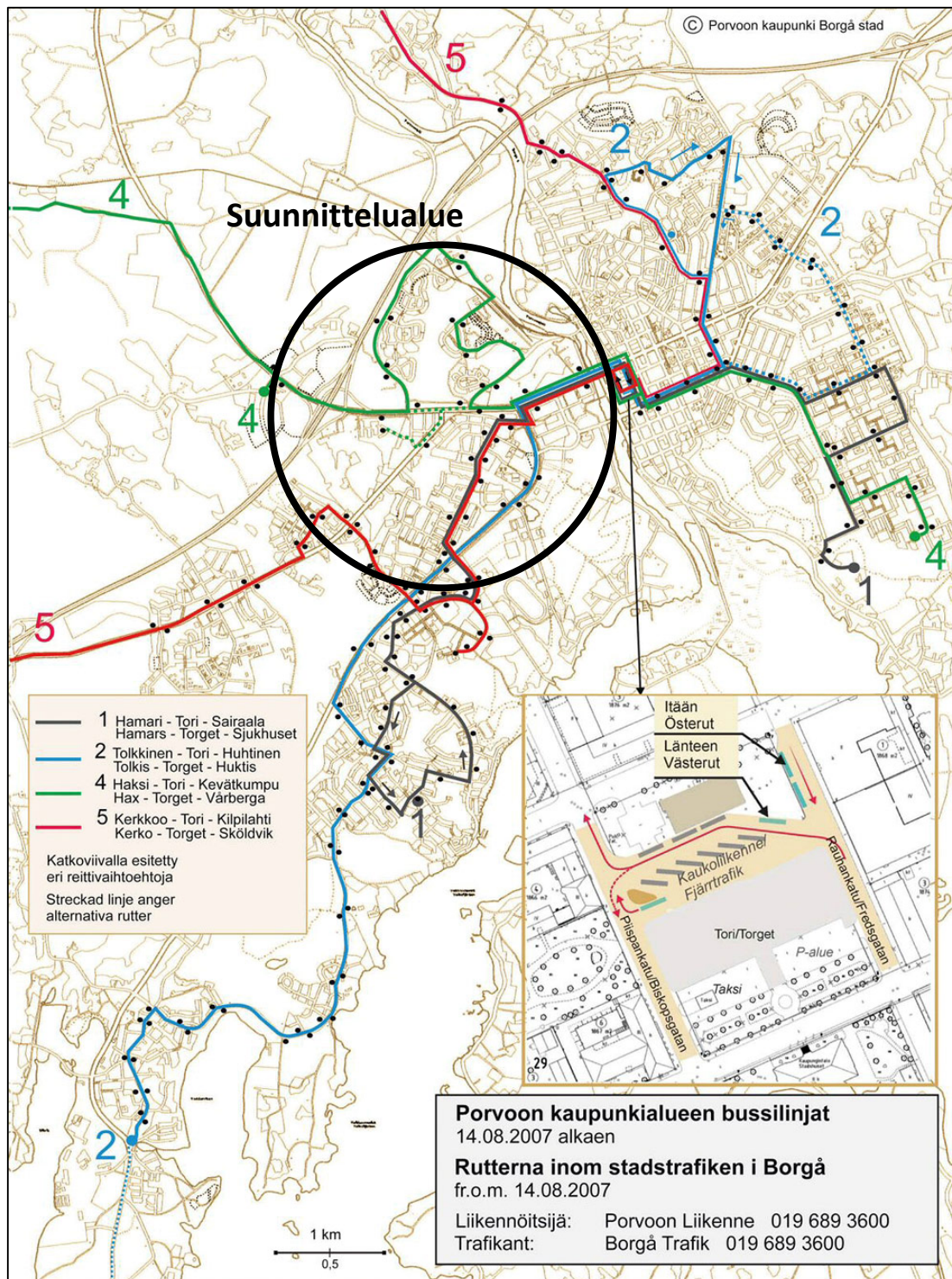
Linja 4. (Keväkumpu)-Tori-Kuninkaanportti				Linja 4. Kuninkaanportti-Tori-Kevät-kumpu			
	ma-pe	la	su		ma-pe	la	su
05				05			
06				06			
07	50 Y			07	15		
08	50 Y			08	15		
09	50 Y			09	15 55		
10	30			10	15 55		
11	30			11			
12	30			12	02Y		
13	30			13	02Y		
14	30			14	02Y		
15	10 45			15	02Y		
16	30			16	02Y		
17	10			17			
18	10			18			
19	10			19			
20	10			20			
21	25			21			
22				22			
23				23			
00				00			

Y = Amiston kautta

Y = suoraan Mannerheiminväylää pitkin

Kuva 2. Paikallisliikenteen linjan nro 4 aikataulu.

Gammelpacka sijoittuu suunnittelualueen ulkopuolelle Tolkistentienvarteen. Alueelta pääsee kolmelle linjalla kaupungin keskustaan. Linjat kulkevat suunnittelualueen vierestä, joten ne vaikuttavat myös suunnittelualueen saavutettavuuteen. Gammelpackasta Torille kulkee arkisin klo. 6-20 4-7 vuoroa tunnissa. Lauantaisin Gammalbakasta keskustaan pääsee klo. 6-02. Klo. 6-9 ja 18-21 vuoroväli on 1-2- vuoroa tunnissa. Päivisin vuoroväli on 3-4 vuoroa tunnissa. Sunnuntaisin Gammelpackasta Torille kulkee klo. 9-21 1-2 vuoroa tunnissa. (kuva 3)

Kuva 3. Porvoon kaupunkialueen bussilinjat.

Suunnittelualueelta on hyvät kevyen liikenteen yhteydet keskustaan, ja alue sijoittuu noin parin kilometrin etäisyydelle keskustan torista. Lyhyt etäisyys keskustaan vähentää joukkoliikenteen käyttöä ja lisää kevyen liikenteen käyttöä muun muassa keskustaan suuntaavilla matkoilla.

Suunnittelualueen analyysi

Väestö

Suunnittelualueelle sijoittuu osia useammasta kaupungin osa-alueesta; Hornhattulasta, Eestinmäestä, Peippolasta ja Näsistä (Tolkistien länsipuoli) (kuva4). Näillä osa-alueilla kokonaisväestömäärä oli yhteensä 5 126 (31.12.2008). Osa-alueittain ikärakennetta on kuvattu seuraavissa taulukossa.

	0–6	7–14	15–24	25–64	65–	Yht
Hornhattula	284	225	260	884	111	1 764
Näsi (222)	28	60	164	570	170	992
Eestinmäki	65	97	159	617	107	1 045
Peippola	121	147	147	759	151	1 325
Yhteensä	498	529	730	2 830	539	5 126

Taulukko 1. Suunnittelualueen väestömäärä ikäluokittain osa-alueilla 31.12.2008.

	0–6	7–14	15–24	25–64	65–
Hornhattula	16,1	12,8	14,7	50,1	6,3
Näsi (222)	2,8	6,0	16,5	57,5	17,1
Eestinmäki	6,2	9,3	15,2	59,0	10,2
Peippola	9,1	11,1	11,1	57,3	11,4
Yhteensä	9,7	10,3	14,2	55,2	10,5

Taulukko 2. Suunnittelualueen väestön ikäluokkien suhteelliset osuudet osa-alueittain.

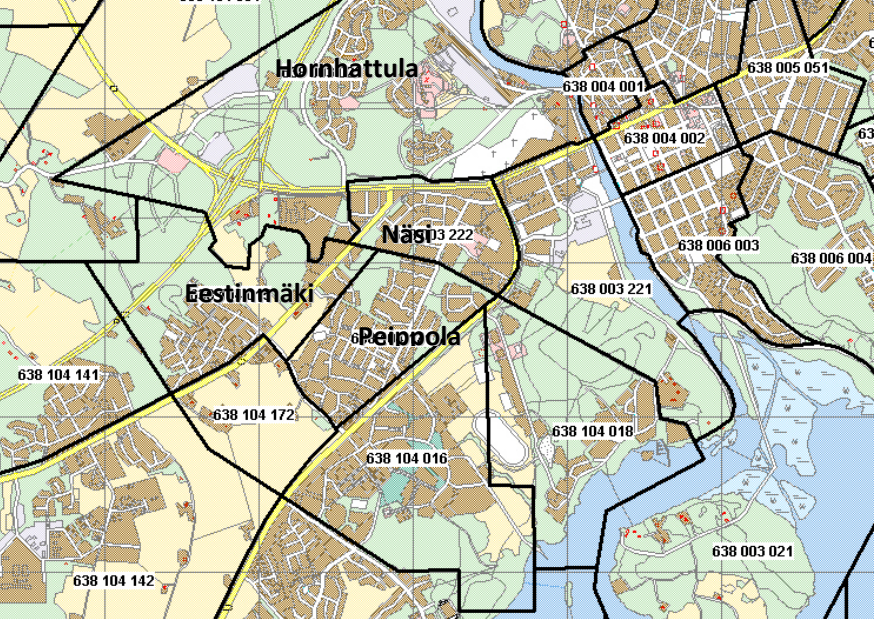
Suunnittelualueella väestömäärä on jakaantunut kohtuullisen tasaisesti osa-alueittain. Eniten asukkaita on kuitenkin Hornhattulan osa-alueella ja vähiten Näsissä. Suunnittelualueen 25–64 -vuotiaiden väestöosuus on suurin ja alle kouluikäisten väestön osuus on pienin. Näsissä ja Eestinmäellä 0-6 -vuotiaiden ja 7-14 -vuotiaiden osuus on vähäinen.

Hornhattulan osa-alueella asukkaat sijoittuvat 400 metrin etäisyydelle joukkoliikennereitistä. Joukkoliikenteen vuoroväli tiheys on kuitenkin harva (1 vuoro/h). Kuninkaanportti III:n rakentuminen Hornhattulantien ja liittymän väliin täydentää alueen rakennetta.

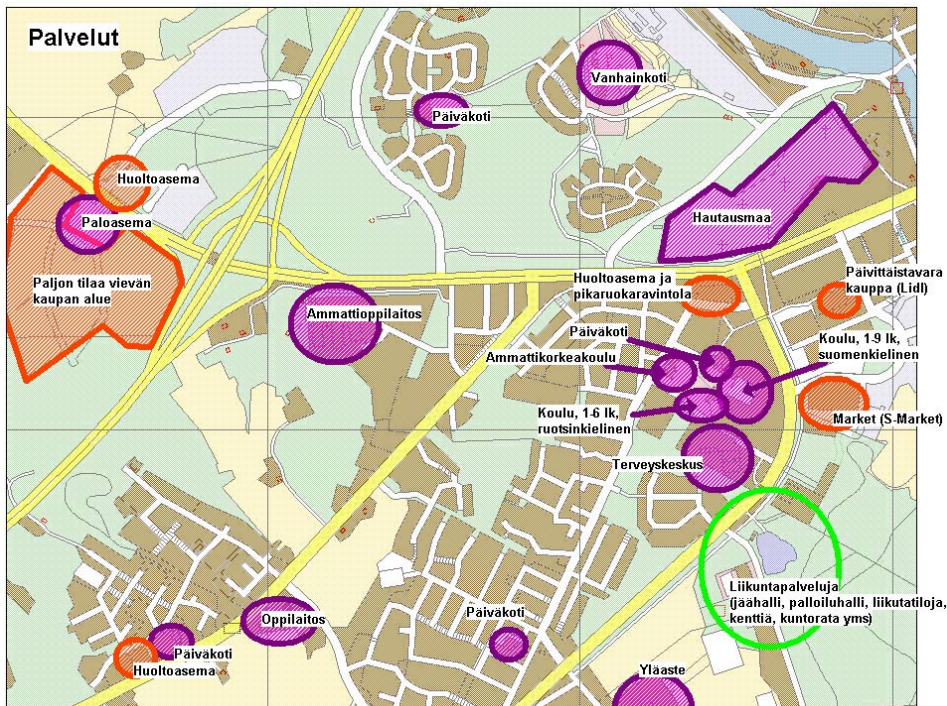
Eestinmäellä joukkoliikenne toimii yhdellä linjalla. Linja 5 kulkee Kilpilahdesta Gammalpackan kautta torille tunnin vuorovälillä. Eestinmäellä asutus sijoittuu 350 metrin etäisyydelle joukkoliikennereitistä..

Näsin alue sijoittuu Läntisen Mannerheimin väylän, Helsingintien ja Tolkistentien varteen. Alueelle sijoittuu runsaasti palveluja, jotka palvelevat koko kaupunkia. Asuinalueet sijoittuvat 250 metrin etäisyydelle

Peippolan alue sijoittuu Näsin alueen eteläpuolelle. Asuinalueet sijoittuvat noin 600 metrin etäisyydellä joukkoliikennereitistä. Alueelta on hyvät joukkoliikenneyhteydet keskustaan.

supply:

Kuva 5. Suunnittelualueen palvelut.

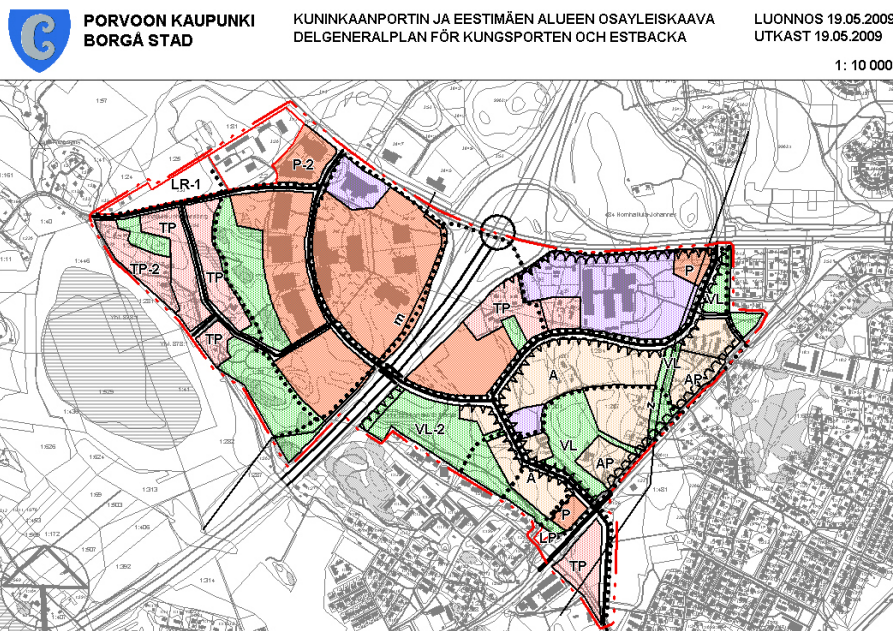
Liikkuminen

Itä-Uudenmaan asukkaat tekevät arkisin keskimäärin 4,3 matkaa vuorokaudessa ja liikkumiseen käytetään 66 minuuttia. Porvoossa matkaluku on 3,4 matkaa/arkivrk. Eniten matkoja tehdään henkilöautolla (1,69 matkaa/arkivrk). Seuraavaksi eniten matkoja tehdään kävellen (0,84 matkaa/arkivrk) ja polkupyörällä (0,67 matkaa/arkivrk). Joukkoliikenteen matkaluku on (0,17 matkaa/arkivrk). Koko Itä-Uusimaahan verrattuna Porvoossa henkilöautoa käytetään kulkuvälineenä vähemmän, mutta kevyttä liikennettä puolestaan enemmän ja joukkoliikennettä saman verran. (Itä-Uudenmaan liikennestrategia.) Porvoon henkilöautokanta on ollut koko ajan kasvussa.

Suunnitelmia joukkoliikenteen kehittämiseksi

Kuninkaanportin ja Eestin mäen alueen osayleiskaavaluonnoksessa on esitetty uusia tieyhteyksiä suunnittelualueelle (kuva 6). Ratsumestarinkadun jatkaminen Valtatie 7:n yli Eestinmäen koillispuolisen peltoauekan kautta Helsingintielle ja Läntiselle Mannerheiminväylälle parantaisiin suunnittelualueen saavutettavuutta joukkoliikenteenkin näkökulmasta. Uusien tie- ja katuverkko ratkaisujen avulla voidaan suunnittelualueen joukkoliikennettä ja -reittejä kehittää nykyistä paremmin asukkaita palveleviksi.

Suurin osa matkoista suuntautuu luonnollisesti keskustaan, työpaikka-alueille ja palvelukeskittymiin, ja sen takia joukkoliikenteen kehittämisen painopiste pitäisi olla näille alueille suuntaavilla nopeilla linjoilla. Matkan suuntaan etenevä joukkoliikenne pitäisi olla tavoitteena, jotta joukkoliikenteen matka-ajasta saadaan kilpailukykyinen verrattuna muihin liikennemuotoihin.

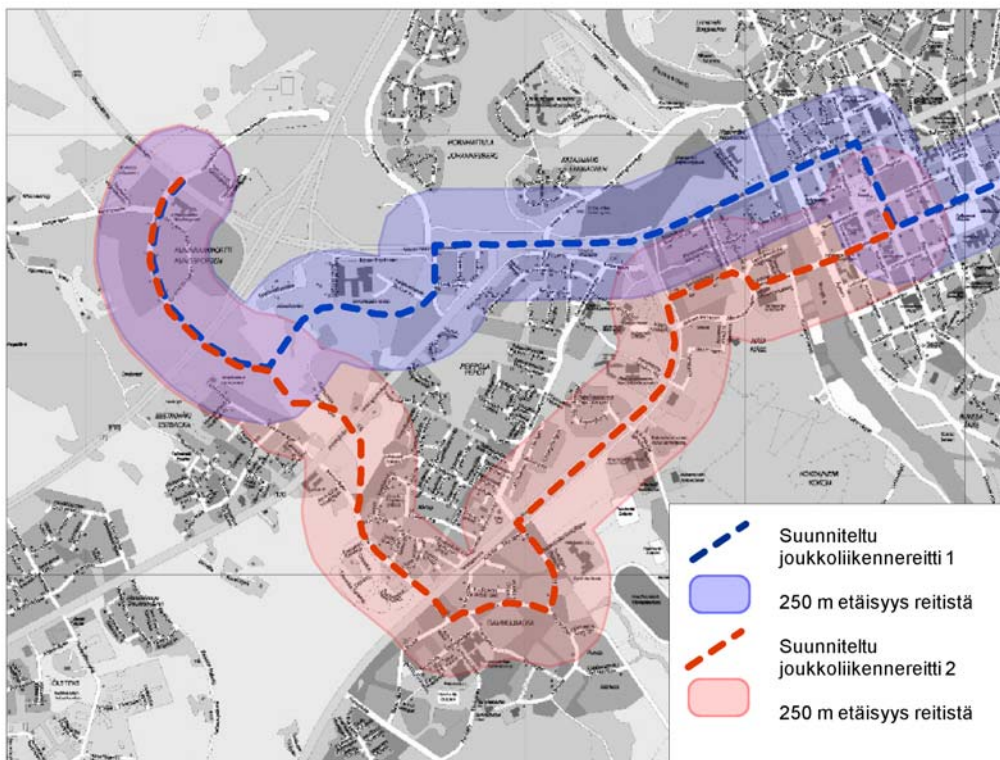
Kuva 6. Kuninkaanportin ja Eestinmäen alueen osayleiskaavaluonnos.

Seuraavaksi on esitetty muutamia ideoita joukkoliikennepalvelujen parantamiseksi suunnittelualueella, mitkä perustuvat Kuninkaanportin ja Eestinmäen alueen osayleiskaavaluonnokseen. Luonnoksen tieverkkoratkaisut tarjoavat joukkoliikenteen kehittämismahdollisuuksia suunnittelualueella. Joukkoliikenteen linjaston kehittämiseksi, uutta maankäyttöä paremmin palvelevaksi ja myös palvelutason parantamiseksi, voi olla tarpeen täydentää olemassa olevaa katuverkkoa. Uusia alueita suunniteltaessa on pyrittävä laatimaan alueen rakenne sellaiseksi, että katuverkko luonnostaan antaa mahdollisuuden joukkoliikenteen sujuvaan hoitamiseen ja alueellisesti kattavaan palveluun. Kaavoituksella, jopa yleiskaavavaiheessa, ratkaistaan joukkoliikenteen käytettävyys, muun muassa kävelyetäisyys pysäkeille.

Ensimmäinen suunniteltu joukkoliikenteen reitti kulkee Kuninkaanportilta uutta tieyhteyttä pitkin Läntiselle Mannerheimin väylälle ja sieltä edelleen keskustaan ja Kevätkummun alueelle. Linja palvelisi Kuninkaanportin, Näsin tulevan palvelualueen, keskustan ja henkilöautotiheydeltään alhaisen Kevätkummun alueen välillä.

Toinen suunniteltu joukkoliikenteen reitti kulkisi uutta tielinjaa pitkin Kuninkaanportilta Gammelbackan kautta keskustaan niin, että keskusta-alueella saavutaan Aleksanterinkadun siltää pitkin. Reitillä kulkeva linja palvelisi Kuninkaanportin kaupallisen keskittymän ja työpaikka-alueen, Gammelbackan alueen ja keskustan välillä. Gammelbackan alueella henkilöautotiheys on alhainen. Tällä hetkellä Porvoon paikallisliikenteen linjat kulkevat keskustaan Vanhan Mannerheiminväylää pitkin. Aleksanterinkadun kautta kulkeva linja parantaisi itäisen Näsin alueen saavutettavuutta joukkoliikenteen näkökulmasta. Samalla joukkoliikenneyhteyksiä Kuninkaanportin kaupalliseen keskittymään ja työpaikka-alueille voidaan nopeuttaa.

Suunnittelualueen pohjoisosan Hornhattulan alueen joukkoliikennettä kehitetään muista lähtökohdista käsin.

Kuva. Suunniteltuja joukkoliikennereittejä suunnittelualueella.

Suunniteltujen joukkoliikennereittien avulla parannetaan keskeisten palvelualueiden, työpaikka-alueiden ja keskustan saavutettavuutta muun muassa alueilta, joilla on runsaasti autottomia asutokuntia. Joukkoliikenteen näkökulmasta maankäytön suunnittelussa tulee korostua maankäytön ja täydennysrakentamisen sijoittaminen hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Toimiva ja matkustajia palveleva joukkoliikenne vaatii kuitenkin myös hyvää linjasto- ja aikataulusuunnittelua. Suunnittelun lähtökohdaksi on hyvä selvittää olemassa olevia tilastoaineistoja hyödyntäen muun muassa matkojen suuntautumista. Tietokannoista saadaan muutakin kun tietoa nykyisistä joukkoliikenteen käyttäjistä. Tämä on

erityisen tärkeää, kun pyritään kehittämään joukkoliikenteen tarjontaa yhä uusille käyttäjille. Tietoja kannattaa tarkentaa tarpeen mukaan tutkimuksilla.

